
Sport –en Bewegbeleid Ameland 2012 – 2015

Inhoud

Inhoud.....	1
Inleiding	2
Sport en bewegen op Ameland	3
Inleiding.....	3
Het bestaande aanbod.....	3
De rol van de gemeente in het verleden.....	4
Resultaten van vier jaar ‘Wad in Beweging’	4
Ontwikkelingen en kenmerken	6
Inleiding.....	6
Lage kosten en breed aanbod hebben aantrekkingskracht.....	6
Gebrek aan concrete ondersteuningsmogelijkheden en voldoende geschikt kader	6
Bedreigingen voor de sport op Ameland	7
Nieuwe sportvormen en sport als middel biedt kansen	7
Consequenties voor de toekomst bij ongewijzigd ‘beleid’	8
Sportbeleid Ameland nieuwe stijl	9
Inleiding.....	9
Visie op sport en bewegen.....	9
Rol van de gemeente.....	10
Thema’s en kerntaken	10
Effecten van het nieuwe Sport – en Beweegbeleid	11
Organisatie	12
Agenda 2012 – 2015	14
Randvoorwaarden.....	14
Actieplan in drie fasen.....	14
Formatieplaatsen	15
Meetbare resultaten	16
Financiële vertaling.....	20
Investeringen.....	20
Mogelijke financieringsbronnen	20

Inleiding

Op het gebied van sport en bewegen gebeurt er veel op Ameland. Dit is al jaren het geval. Wel is er bij de gemeente, de sportbestuurders, de sportverenigingen, de organisaties van sportevenementen, de leerkrachten en de welzijnswerkers behoefte om de sport- en beweegactiviteiten in het belang van de (ontwikkeling) van de inwoners meer en beter met elkaar te verbinden en de kwaliteit en waar mogelijk de kwantiteit te verhogen. Kortom er is een vraag naar sportbeleid. Deze eerste sport- en beweegnota van Ameland is een logisch gevolg van deze vraag.

Het uitzetten van een koers voor de komende jaren is echter niet de enige aanleiding voor de totstandkoming van de nota. Sport en bewegen heeft ook steeds meer verbanden met andere beleids-terreinen zoals jeugdzorg, welzijn, gezondheid, toerisme en de Amelandse economie. Sport en bewegen is dan ook allang niet meer alleen een doel op zich, maar wordt ook ingezet ter bestrijding van ongewenste zaken als criminaliteit, ziekte en eenzaamheid. Omschrijven van heldere doelen en plannen is dus een noodzaak om te komen tot een goede onderlinge afstemming en samenwerking. En om de functie van sport en bewegen optimaal in te kunnen zetten, lijkt een structurele integrale aanpak in de nabije toekomst gewenst. De functie en rol van sport en bewegen op Ameland zal daarin nader bepaald moeten worden, alsmede de financiële consequenties die daaraan verbonden zijn. Maar sporten en bewegen moet natuurlijk ook vooral leuk zijn. Aan dit uitgangspunt hecht de gemeente veel waarde.

Na een korte terugblik op 'Sport en Bewegen' op Ameland in de afgelopen jaren, wordt in de nota ingegaan op de huidige en de gewenste positie van sport en bewegen op het eiland en de rol van de gemeente daarin. Er wordt beschreven welke ontwikkelingen sportbeoefening op Ameland met behulp van gemeentelijk bestuur en politiek de komende periode moet gaan doormaken, gelet op een aantal landelijke en provinciale ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen. Deze visie wordt vervolgens gekoppeld aan speerpunten en doelstellingen.

Het gaat in deze nota om een visie op hoofdlijnen en niet om een uitgewerkt actieplan. De nota vormt wél een basis voor de uitwerking van het beleid. Concrete acties moeten immers worden opgezet en uitgevoerd in samenwerking met betrokken organisaties en personen, inclusief de financiering van dit geheel. De gemeente vindt sport primair zelforganiserend, maar ziet voor zichzelf een andere rol weggelegd dan de laatste jaren gebruikelijk is geweest. Niet alleen maar voorwaardenscheppend en ondersteunend, maar ook meer en meer optredend als regisseur, stimulator en vernieuwer van structuren en voorzieningen. Want sport en bewegen vervult een belangrijke functie in de Amelandse samenleving en kan mogelijk een rol spelen in de eilandmarketing. Aan een zekere vorm van professionalisering lijkt daarbij niet te ontkomen, evenals aan een uitbreiding van de huidige inzet aan ambtelijke, ondersteunende en sporttechnische menskracht.

Met deze nota wil de gemeente dus enerzijds de waarde uitdrukken die zij aan sport en bewegen toekent. Anderzijds wil zij ermee tegemoet komen aan de specifieke vraag vanuit verenigingen en burgers ten aanzien van sport en bewegen en zo bijvoorbeeld het vrijwilligerswerk aantrekkelijker maken. Bij het opstellen van de nota is gebruik gemaakt van lokale, provinciale en landelijke onderzoeken en rapportages zodat gesproken kan worden van een gedegen onderbouwing. Het gemeentebestuur vertrouwt erop dat het maatschappelijke en politieke draagvlak voor breedtesportontwikkeling en -stimulering groot genoeg is om het te realiseren.

Sport en bewegen op Ameland

Inleiding

Sport en sportbeoefening hebben door de jaren heen een belangrijke rol vervuld in de Amelander samenleving. Veel Amelanders bedrijven actief sport en zijn als vrijwilliger betrokken bij de uitvoering en instandhouding van sport op het eiland. Het gemeentelijke apparaat (bestuurlijk en ambtelijk) heeft de waarde van sport altijd onderkend en sportactiviteiten, -evenementen en –beoefening ondersteund. Niet alleen voor de eilander bevolking, maar ook voor de gasten en toeristen.

Ameland leeft voornamelijk van het toerisme. Jaarlijks bezoeken ongeveer 550.000 gasten het eiland, in totaal zijn er 26.000 toeristische slaapplekken. Toerisme betekent ook dat het verenigingsleven van april tot september op een 'lager pitje' staat en er weinig verenigingsactiviteiten ontplooid worden. Wel is er juist in die periode een ruim aanbod aan sportieve evenementen. Door de geografische ligging is deelnemen aan landelijk georganiseerde competities moeilijk, slechts de twee voetbalverenigingen op het eiland volgen die competities. De volleybalverenigingen op Ameland spelen al enkele jaren een onderlinge competitie. Zoals wel vaker in betrekkelijk kleine en enigszins gesloten gemeenschappen (Ameland heeft ruim 3.500 inwoners, verdeeld over twee grotere en twee kleinere dorpen) speelt de sport door de jaren heen op het eiland een belangrijke rol in de sociale cohesie en intermenselijke relaties. Men komt elkaar regelmatig, op verschillende plekken en in wisselende rollen en functies tegen. Er is dan ook sprake van een flink aantal dubbelfuncties en -lidmaatschappen. Waarschijnlijk is om die reden nooit de behoefte ontstaan te komen tot een structureel formeel overlegplatform. Wel was er op het eiland in het verleden een 'sportcommissie' met een aantal taken en verantwoordelijkheden.

Het bestaande aanbod

Ameland beschikt over een drietal sportcomplexen. In Hollum zijn twee voetbalvelden, een sporthal en twee tennisbanen. De accommodatie wordt voornamelijk gebruikt door één vereniging die ook de kantine exploiteert. Bij de accommodatie staat ook een multifunctioneel gebouw dat in beheer is bij de Stichting Sociaal Cultureel Werk. Tussen Nes en Buren ligt een voetbalcomplex (drie velden en een oefenveld) en in Nes is een sporthal met twee tennisbanen. Van deze drie complexen is de gemeente eigenaar en exploitant. Bij zowel de voetbalvelden als de sporthallen hoort een kantine. De sporthallen zijn voornamelijk in gebruik bij twee sportverenigingen en het onderwijs (basisscholen en school voor voortgezet onderwijs). Daarnaast worden de sporthallen verhuurd aan derden. De kantine van de sporthal in Nes wordt ook gebruikt door het voortgezet onderwijs (nadat de nieuwbouw van de school is gerealiseerd (medio 2013) heeft de school weer de beschikking over een eigen kantine).

Bij hotels en recreatieparken zijn er diverse tennisbanen, er is er een openluchtwembad (25 meter) in Ballum, een overdekt zwembad (25 meter) in Buren, bij elk dorp een natuurbaan en er zijn twee fitnessruimten in Nes en Buren. Ook is Ameland met haar duinen, bos en stranden uitermate geschikt voor de openluchtrecreatie en sport.

Ameland huisvest vier grote sportverenigingen, een groot aantal kleine(re) sportverenigingen en een grote golfvereniging. De grootste sportvereniging is s.c. Amelandia. Ruim 400 leden beoefenen daar veldvoetbal, zaalvoetbal, tennis, volleybal, badminton en/of gymnastiek. Gevoetbald kan er ook worden bij v.v. Geel-Wit, dat zo'n 200 leden heeft. De tennisclub ATC heeft zo'n 125 leden en s.c. Nes-Buren, waar volleybal, badminton en gymnastiek beoefend kunnen worden, heeft ongeveer 250 leden. De Golfvereniging Ameland heeft ongeveer 600 leden, waarvan 70 amelander leden. De verenigingen

hanteren geen specifiek doelgroepenbeleid. Daarnaast zijn er diverse vormen van min of meer ongeorganiseerde (niet-verenigingsgebonden) sportbeoefening zoals nordic walking, wandelen, hardlopen, mountainbiken, zwemmen en fitness.

Jaarlijks wordt er op Ameland een aantal (grote) sportevenementen georganiseerd. Voorbeelden zijn het Beach Rugby festival, het Beach Volleybal festival, de Offroad Triatlon 'Tri-ambla' (soms het Open Nederlands Kampioenschap en in 2008 zelfs het Europees Kampioenschap Offroad Triatlon), het 'Rondje Ameland' (een wandeltocht), de 'Nordic Walk', de 'Adventure Run' (een hardloopwedstrijd) en MTB-Ameland (mountainbike-evenement). Al deze evenementen trekken zowel wat betreft deelnemers als toeschouwers eilanders en veel mensen van buiten het eiland (zowel nationaal als internationaal). De organisatie van de evenementen draait grotendeels op eilander vrijwilligers.

De rol van de gemeente in het verleden

Hoewel er geen sprake is van een aan papier toevertrouwd sportbeleid, komt sport in de collegeprogramma's in de loop der jaren uitgebreid aan bod. De verantwoordelijke beleidambtenaar heeft maximaal ongeveer 0,05 fte tot zijn beschikking. De rol van de gemeente ten aanzien van sport is in het verleden altijd voorwaardenscheppend en ondersteunend geweest en heeft zich beperkt tot accommodatie- en subsidiezaken. De uitgangspunten die de gemeente daarbij hanteerde waren:

- sportbeoefening dient bij te dragen aan de individuele ontplooiing van de bewoners van Ameland;
- sport en bewegen is belangrijk voor de bevordering van sociale en maatschappelijke contacten;
- sport en bewegen moet laagdrempelig zijn en voor iedereen van 0 tot 100 jaar toegankelijk
- sport en bewegen moet een bijdrage leveren aan het gewenste imago van Ameland: gastvrij, actief en gezond.

De gemeente heeft daar invulling aan gegeven door de sportcomplexen te realiseren en in stand te houden, door bijvoorbeeld de financiering op zich te nemen van twee fte's sporthalbeheerders en één fte veldonderhoud. Relatief gezien is dit jaarlijks een forse investering. Naast de beleidsverantwoordelijke ambtelijke medewerker heeft de Gemeente ook ongeveer 0,1 fte beschikbaar voor ambtelijke ondersteuning ten aanzien van de verhuur van de accommodaties, afhandeling van subsidieaanvragen en informatieverstrekking. De gemeente neemt de verhuur van de velden en sporthallen voor haar rekening en verleent subsidies aan de sportevenementen en de sportverenigingen. Het gaat daarbij om waarderingssubsidies en verlaagde huurtarieven. In het project Wad in Beweging werd in het verleden een flinke investering gedaan van bijna € 30.000.

De gemeente is in gesprek met de Stichting Sport Promotie Ameland (SPA), om te trachten een vorm van samenwerking te vinden inzake de organisatie van sportevenementen. Ten slotte ondersteunt de gemeente de organisatie van het 'Waddentoernooi', dat jaarlijks op een van de Waddeneilanden georganiseerd wordt. Op dit toernooi staan diverse sporten op het programma en deelname is uitsluitend bedoeld voor de eilandbewoners van de vijf (inclusief Texel) waddeneilanden.

Resultaten van vier jaar 'Wad in Beweging'

Het breedtesportproject Wad in Beweging kende een drietal speerpunten:

1. Verenigingsondersteuning. Hierbij stond voorop het stimuleren van vrijwilligersbeleid en het verbreden en ondersteunen van sportaanbod. Het bestaande vrijwilligerskader diende kwalitatief beter te worden, en het aantal kaderleden uitgebreid. Ook moest er een ruimer en breder sportaanbod ontstaan.

2. Jeugd, Onderwijs en Sport, waarbij het ging om het vergroten van de jeugdparticipatie en het wegwerken van motorische achterstanden bij kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar zodat doorstroming naar reguliere sportbeoefening kan plaatsvinden.
3. Sportstimulering senioren/ouderen waarbij het doel was een structureel, binnen verenigingen ingebed, sportaanbod voor senioren te hebben waarvoor tevens voldoende kader is.

Voor Ameland zijn binnen het project onder andere de volgende activiteiten georganiseerd:

- themabijeenkomst vrijwilligersondersteuning;
- themabijeenkomst tapen en bandageren;
- cursus sportcoach;
- ondersteuning circulatievolleybal;
- stimuleringsactiviteiten voor de jeugd, zoals streetdance, Go-biking Tour;
- project Lekker Fit! op de basisscholen;
- inzet groene spelen op de basisscholen;
- uitbreiding Motorisch Remedial Teaching (MRT);
- Fittest voor eilander van 50 tot 64 jaar;
- Onderzoek sportdeelname en beweeggedrag 40+-ers;
- beweegimpuls senioren 50+ (laagdrempelige kennismaking met diverse sporten);
- 'beleidsadvies Sport en Bewegen senioren Ameland'.

In het kader van '*Beroepsvoetbalverenigingen tonen hun maatschappelijke betrokkenheid*' is in samenwerking met FC Groningen het project 'Scoren voor Gezondheid' op alle basisscholen uitgevoerd.

De ambitieuze doelstellingen van het project zijn voor een klein deel gerealiseerd. Er zijn zeker positieve dingen bereikt, maar er moet voor de lange termijn nog veel gebeuren!

Ontwikkelingen en kenmerken

Inleiding

De sportwereld is een dynamische wereld die voortdurend in ontwikkeling is. Ook op Ameland hebben we daarmee te maken en zullen we rekening moeten houden met de consequenties van veranderingen in de wensen en behoeften van sporters. In dit hoofdstuk wordt beknopt weergegeven hoe die ontwikkelingen kansrijk of juist bedreigend kunnen zijn voor het beleid van de gemeente. Ook wordt ingegaan op hoe we onze sterke punten kunnen benutten en welke aspecten we zullen moeten gaan versterken.

Lage kosten en breed aanbod hebben aantrekkingskracht

Sterk aan het sportaanbod op Ameland is de kleinschaligheid. Alles ligt dicht bij elkaar, het eiland is klein en de meeste activiteiten concentreren zich in en rondom de vier dorpen Hollum, Ballum, Nes en Buren. De bereikbaarheid van de accommodaties is dan ook goed, evenals de beschikbaarheid (de bezetting is wisselend) van de voorzieningen. De accommodaties zijn over het algemeen kwalitatief gezien goed en door relatief lage huurtarieven laagdrempelig in gebruik.

Daarnaast is er op Ameland natuurlijk meer dan genoeg ruimte om te sporten, bewegen en/of recreëren. Het eiland en de natuur nodigen uit tot bewegen en sporten en de gemeente neemt steeds meer initiatief tot stimulering van sportactiviteiten en -evenementen. Het sportaanbod is relatief breed en ook voor jongeren en senioren is er volop keuze. De kwaliteit van de vrijwilligers is goed en de inzet hoog. Dit geldt niet alleen voor clubgebonden activiteiten, maar ook voor andere activiteiten. De recente koppeling van sport en bewegen aan gezond, actief en gastvrij, de drie thema's waarmee Ameland zich wil profileren, biedt veel aanknopingspunten en de informele samenwerking tussen gemeente en welzijnsinstanties zoals het Sociaal Cultureel Werk geeft een stevige basis voor verdere toekomstige samenwerking.

Gebrek aan concrete ondersteuningsmogelijkheden en voldoende geschikt kader

Tegenover die positieve aspecten staat ook een aantal aspecten dat een positieve toekomst juist in de weg staat. Het gebrek aan voldoende geschoold professioneel en sporttechnisch personeel wrekt zich steeds vaker, zowel bij de sportverenigingen als in het (bewegings)onderwijs. Om de ouder wordende bevolking blijvend in beweging te krijgen zal aan: de doorstroom van kennismakingsaanbod naar structureel aanbod hard moeten worden gewerkt. Bij het kader ontbreekt het bovendien vaak aan specifieke sporttechnische - en medische kennis. Het zijn aspecten die we ook zien op de andere eilanden en die voor een belangrijk deel ook veroorzaakt wordt doordat veel jongeren het eiland op jonge leeftijd verlaten om hun heil op het vasteland te gaan zoeken.

Ook de beperkte menskracht die binnen de gemeente ingezet kan worden om de zaken rondom het sport- en beweegaanbod in goede banen te leiden, is een punt van zorg. Er is onvoldoende capaciteit om vrijwilligers bij de verenigingen en organisatoren van evenementen op administratief, organisatorisch en inhoudelijk gebied te ondersteunen. Ook hulp op het gebied van vergunningen, financiën, wettelijke en fiscale zaken en organisatievraagstukken kan de gemeente dan ook slechts in geringe mate leveren. Bovendien kunnen daardoor ook onvoldoende middelen aangesproken worden om de Amelandse bevolking te informeren over en te stimuleren tot het gebruik van het bestaande sportaanbod. Ten aanzien van vrijwilligersondersteuning is sinds kort de Vrijwilliger Centrale Ameland (VSA) via het Sociaal Cultureel Werk actief.

Andere knelpunten zijn het gegeven dat Ameland nog onvoldoende als potentiële topsportlocatie (bijvoorbeeld voor (herstel)trainingen en andere wedstrijdvoorbereidingen) wordt geprofileerd en dat de fysieke mogelijkheden van het eiland -zoals strand, duinen, paden, water- voor de recreatieve sporter nog beter benut kunnen worden. Er is geen duidelijke visie op het sport- en beweegbeleid en dus ook nauwelijks afstemming met andere beleidsterreinen. Tenslotte zijn de relatief lage huurtarieven voor de sporters een goede zaak, maar levert het de gemeente jaarlijks een groot exploitatietekort. Ameland heeft landelijk gezien veel sportvoorzieningen per inwoner, maar investeert ook veel meer geld per lid van een sportvereniging en inwoner dan het landelijke gemiddelde.

Bedreigingen voor de sport op Ameland

We moeten helaas ook rekening houden met een aantal bedreigingen. Ameland kent nou eenmaal een geïsoleerde ligging, waardoor bijvoorbeeld deskundigheidsbevordering van technische leiding problematisch is. Vergrijzing en ontgroening zijn serieuze bedreigingen. Jongeren zijn vanaf de leeftijd van 15-16 jaar voor onderwijs aangewezen op het vasteland en komen vaak alleen in het weekend nog terug naar huis. De vergrijzing op het eiland is onmiskenbaar en de houding van jongeren ten opzichte van het leven op het eiland is ook niet zomaar te veranderen. Geld verdienen gaat regelmatig en in vele gevallen vóór sportbeoefening en op een eiland waar toerisme de hoofdbron van inkomsten is, gebeurt dat al vanaf zeer jeugdige leeftijd. Bovendien hebben jongeren tegenwoordig een ongekend aantal keuzemogelijkheden om hun geld aan uit te geven. Daar komt nog bij dat de motiverende en aansturende rol van de ouders langzamerhand lijkt te verminderen door toenemende werkdruk als gevolg van verlenging van de toeristische seizoenen.

Daar komt bij dat er steeds meer beperkingen in de toegankelijkheid van de natuur komen, mede veroorzaakt door onvoldoende natuurbewustheid van toeristen én inwoners. Jammer ook is het dat er slechts mondjesmaat wordt samengewerkt door instanties, zowel niet binnen de sport zelf, als niet met organisaties buiten de sport zoals het onderwijs, bedrijfsleven, welzijn en ouderenzorg- en gezondheidsorganisaties. Er is geen overlegplatform, hoewel ten tijde van het project Wad in Beweging werkgroepen zijn opgericht waarin verschillende partijen wel zijn vertegenwoordigd. Ten slotte zijn ook de middelen en mogelijkheden om geld te genereren zeer beperkt, waardoor de meeste verenigingen afhankelijk zijn van de gemeentelijke subsidies en compensatie (geld en verlaagde huurtarieven).

Nieuwe sportvormen en sport als middel biedt kansen

Er zijn natuurlijk ook diverse ontwikkelingen waar we op in kunnen springen als gemeente en die juist de nodige kansen bieden. Er is een duidelijke trend waarneembaar op het gebied van nieuwe sporten en bewegingsvormen. Streetdance, fitness en duursporten als hardlopen en mountainbiken zijn bij uitstek sport- en beweegvormen die juist ook in de vrije natuur en in vakantietijd beoefend en gedaan kunnen worden. Bovendien is Ameland prima geschikt voor vele buitenactiviteiten zoals fietsen, wandelen, skeeleren, skiken, 'kiten', surfen, zeilen, roeien en gps-lopen. Het zijn echter nauwelijks activiteiten die gestimuleerd worden of waaraan in georganiseerd verband iets gedaan wordt. In steeds meer sporten ontstaan bovendien afgeleide vormen van de traditionele sporten. Deze nieuwe activiteiten als de zwemuurchallenge, circulatievolleybal, beachvolleybal, minihockey, pannavoetbal, speedminton en UVX (ultimate volley experience) voldoen aan de vraag van vooral jongeren naar een meer op hun behoeften afgestemd sportaanbod en worden in de vorm van clinics, toernooien en school-sport aangeboden. Ook particuliere (toeristische) initiatieven lijken dit soort nieuwe sportvormen steeds meer te omarmen. Bij de oriëntatie op nieuwe sportvormen kan ook worden aangesloten bij vijf pijlers van sport voor opgroeiende jeugd, te weten:

- balsporten;

- turnen;
- atletiek;
- zwemmen
- bewegen op muziek.

Een andere trend is het alsmaar groter wordende belang dat vanuit maatschappelijk perspectief aan sport wordt toegekend. De waarde van sport voor bijvoorbeeld integratie, de aanpak van overgewicht en het sociaal welbevinden van onder andere mensen met een beperking, jongeren en chronisch zieken wordt steeds meer onderkend. Er is dan ook een verschuiving waar te nemen van sportbeleid naar beweegbeleid. Sport en bewegen herovertuigt steeds meer haar plek in het onderwijs. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning moet er zorg voor dragen dat iedereen kan meedoen in de maatschappij en de overheid stuurt meer en meer aan op ontwikkeling van integraal beleid. De in 2008 in het leven geroepen regeling 'Impuls brede scholen, sport en cultuur', biedt mogelijkheden met de combinatiefuncties: functies die gedeeltelijk voor bijvoorbeeld het onderwijs en gedeeltelijk voor sportverenigingen en organisaties van sportevenementen werken.

Het zijn ontwikkelingen die openingen bieden voor meer samenwerking tussen diverse partijen in de samenleving. Daarnaast is het hoopgevend dat ouderen steeds langer en intensiever sporten

Consequenties voor de toekomst bij ongewijzigd 'beleid'

Al met al is er een aantal zaken dat zorgen baart, maar zijn er zeker ook aanknopingspunten voor verbetering. Wanneer we op de huidige voet verder gaan, krijgen we te maken met een aantal onomkeerbare ontwikkelingen. De eilanders zullen zich wel blijven inzetten en de bestuurders zullen wel doorgaan, maar de interesse in sommige sporten zal verder afnemen, veroorzaakt door:

1. het verouderende, traditionele, aanbod en
2. de problematiek rondom kwaliteit en kwantiteit van kader
3. individualisering van de gemeenschap (algemene landelijke tendens).

Het ontbreken van goede professionele leiding voor, zowel jongere en oudere sporters, zal de motivatie, inzet en participatie onder jongeren verder onder druk zetten. Daardoor zullen, op den duur, steeds minder kinderen en volwassenen (georganiseerd) gaan sporten en bestaat de kans op verergering van motorische en sociale ontwikkelingsachterstand. Ook kan dan de gezondheidstoestand van de Amelandse bevolking verslechteren en kunnen we ons 'sportief en gezond Ameland-imago' niet waarmaken. Bovendien neemt de bereidheid om zich te binden aan een sportvereniging, dan alleen nog maar verder af. Jongeren zijn sowieso al moeilijk te behouden voor Ameland omdat de meeste toch het eiland verlaten op het moment dat ze gaan werken en geld gaan verdienen. Geen structurele verenigingsondersteuning en sportstimulering leidt op den duur tot minder sportdeelname en dus tot hogere kosten voor de gemeente. De 'evenementen' zullen steeds meer het sportaanbod gaan bepalen waardoor de sociale en opvoedende rol en functie van de sportvereniging verdwijnt. Sport ligt, op een niet-effectieve en efficiënte wijze, zwaar op de gemeentelijke begroting, maar niet investeren leidt tot een afname van de aantrekkelijkheid van Ameland als sportieve en trendy recreatieve bestemming. Een vicieuze cirkel dus waarbij alles blijft zoals het was. Maar stilstand is zeker in dit geval achteruitgang.

Sportbeleid Ameland nieuwe stijl

Inleiding

Het is duidelijk dat ontwikkelingen in de samenleving en ook op Ameland er toe leiden dat de gemeente op een andere manier met sport, bewegen en lichamelijke oefening zal moeten omgaan dan in het verleden. Sport heeft een aantal belangrijke functies die het voeren van nieuw en uitgebreider sportbeleid legitimeren.

- sport is goed voor de gezondheid en gaat bewegingsarmoede tegen;
- sport en bewegen werkt positief door in de arbeidsprestaties en geeft afname van ziekteverzuim;
- sport en bewegen draagt bij aan de leefbaarheid en sociale cohesie van de samenleving
- sport en bewegen brengt integratieprocessen op gang en bevordert participatie van de bevolking in de verenigingen (vrijwilligers, minder validen, ouderen, nieuwe inwoners, toeristen etcetera);
- sport is een nuttige vorm van vrijetijdsbesteding die zowel actief als passief gedaan kan worden;
- sport en bewegen levert een bijdrage aan de preventie van vandalisme en criminaliteit;
- sport en bewegen voedt op; het brengt de beoefenaars normen en waarden, sociale vaardigheden en discipline bij;
- sport en bewegen biedt de mogelijkheid tot zelfontplooiing en zelfontwikkeling;
- sport en bewegen levert een bijdrage aan de economie van Ameland.

Visie op sport en bewegen

De allereerste verantwoordelijkheid voor sportbeoefening ligt bij de burger zelf. Sport heeft voor de burger 'doelen in zich' (leuk, gezondheid, fitheid, prestatie, sociale contacten, zelfontplooiing en zelfontwikkeling). Daarnaast heeft de Amelander overheid haar eigen verantwoordelijkheden ten aanzien van sport voor de samenleving op Ameland.

Onder "Sport –en bewegen" verstaan we: alle activiteiten waarbij sprake is van spel, sportief bewegen en wedijver die in georganiseerd en/of ongeorganiseerd verband worden beoefend. De wijze waarop deze activiteiten worden beoefend en beleefd hangt af van persoonlijke aanleg, ambitie en mogelijkheden van de beoefenaren. Veiligheid en betrokkenheid/motivatie van deskundig (bege)leidend kader (vrijwilligers én professionals) staat hierbij hoog in het vaandel.

De visie op sport voor Ameland luidt als volgt: alle inwoners van Ameland (van 0 tot 100+) moeten, ter bevordering van hun gezondheid, sociale contacten, integratie en plezier, kunnen deelnemen aan verantwoorde sport- en beweegactiviteiten in, naar redelijkheid, betaalbare accommodaties. Deelname aan deze activiteiten vindt plaats naar eigen voorkeur en op grond van zelf gekozen motieven. Beweegactiviteiten gericht op motorische ontwikkeling van de jeugd worden gestimuleerd. De gemeente wil zich profileren als een actief -, gezond – en sport eiland. Om deze visie inhoud en vorm te geven dient aan de volgende randvoorwaarden te worden voldaan:

- Realiseren van in redelijkheid betaalbare en kwalitatief goede sport- en beweegactiviteiten in overleg en samenwerking met sportpartners op het eiland;
- sport- en beweegactiviteiten zoveel mogelijk onderbrengen bij sportverenigingen en organisatoren van sport –en recreatie evenementen
- het sportbeleid koppelen aan andere beleidsterreinen zoals maatschappelijke ondersteuning, gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, ouderenbeleid en subsidiebeleid;
- benutten van de (natuurlijke) mogelijkheden die het eiland biedt voor sport en bewegen;

- gebruiken van aansprekende grote sportevenementen voor sportstimulering en -ontwikkeling;
- monitoren van de gezondheid, het welbevinden en het sport- en beweeggedrag van de burger.

Rol van de gemeente

Een duidelijke visie, die tegelijkertijd echter wel ruimte laat voor verschillende manieren om aan de invulling ervan te werken. Het maken van heldere keuzes is cruciaal, om te voorkomen dat té algemene beleidsregels leiden tot onvoldoende benutting van de aanwezige kansen en mogelijkheden. Waar in het verleden de gemeente een initiërende rol had in de realisering en het onderhoud, beheer en verhuur van sportaccommodaties, hebben diverse ontwikkelingen er nu toe geleid dat zowel het sportgedrag en het sportaanbod als de rol en taakopvatting van de overheid wijzigt. De gemeente Ameland zal zich meer gaan toeleggen op een regiefunctie, waarbij effectiviteit en efficiëntie van handelen centraal staat. Sportbeleid wordt planmatiger van karakter en duidelijk wordt wat de financiële baten en lasten van de sport zijn. Bedrijfsmatig werken wordt versterkt. Meer dan voorheen wordt het accent gelegd op maatschappelijke doelen als participatie, leefbaarheid, integratie economie, gezondheid en werkgelegenheid. De Gemeente Ameland zal zich blijven inzetten voor de uitvoering van goed accommodatiebeleid, met daarnaast een integrale aanpak van sportbeleid.

Thema's en kerntaken

Gezien het bovenstaande kent de gemeente een drietal thema's waarop het beleid de komende jaren gericht moet zijn:

1. Plannen, realiseren en onderhouden van sportaccommodaties
2. Stimuleren van sportdeelname en gezond en actief bewegen, inclusief het verbinden van sport met het onderwijs op het eiland
3. Ondersteunen van sportverenigingen, andere sport- en beweegaanbieders op het eiland (waaronder organisaties van sport- en beweegevenementen).

Om aan die thema's invulling te geven heeft de gemeente een zestal kerntaken uit te voeren:

Mogelijkheden bieden tot kennismaken met sport voor de jeugd

De jeugdparticipatie van jongeren kan en moet omhoog. Jongeren verlaten het eiland over het algemeen op jonge leeftijd en het is dan ook (deels) aan de gemeente om de jeugd tot en met 16 jaar meer te binden aan het eiland. Dat kan met sport en bewegen. Door jongeren in organisatorisch opzicht meer en beter te betrekken bij de sport(vereniging) en door het versterken en verbreden van het bestaande aanbod voor deze doelgroep zal dit indirect gevolgen moeten hebben op de jongeren na hun 15de levensjaar.

Bevorderen van de maatschappelijke betekenis en doelen van sport.

Sport en bewegen draagt bij aan een actieve leefstijl en het vergroot de maatschappelijke betrokkenheid tussen mensen. Dat pleit voor een hoge deelname aan de sport zelf, maar ook voor een grote bijdrage aan de organisatie rondom het sport- en beweegaanbod. Het werven en binden van vrijwilligers door het aantrekkelijk maken van de sportcultuur staat dan ook hoog in het vaandel van de gemeente.

Realiseren van een breed en gevarieerd aanbod van sportvoorzieningen.

Naast het zorgdragen voor een goed sport- en beweegaanbod is het ook van belang dat de voorzieningen en accommodaties van een kwalitatief hoog niveau zijn en blijven. Sportaccommodaties moeten voor iedereen toegankelijk zijn en een veilig gevoel geven bij de gebruikers. In principe geldt dat de gebruiker betaalt, maar omdat de gemeente niet wil dat sporten te duur wordt, wordt met subsidies de sport, in redelijkheid (kosten versus baten), betaalbaar gehouden.

Tot stand brengen en onderhouden van overleg en samenwerking tussen sport, welzijn, onderwijs, gezondheid, ouderenzorg, bedrijfsleven, toerisme en recreatie.

Een goed beweeg- en sportaanbod kan alleen dan tot stand gebracht worden, wanneer alle betrokken partijen tot een succesvolle samenwerking kunnen komen. De gemeente gaat stimuleren dat die samenwerking tussen de sportverenigingen, de sportevenementorganisaties, het onderwijs en sociaal cultureel werk er komt.

Stimuleren van maatschappelijke participatie door sport gericht op aandachtsgroepen (zoals ouderen, minder draagkrachtigen, mensen met een motorische of psychische beperking en kinderen met leerachterstand).

In het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is het voor de gemeente van belang mensen zoveel mogelijk zelfstandig te laten functioneren en sociaal te laten participeren. Het wegwerken van (motorische) achterstanden bij jonge kinderen om ze daarna door te laten stromen naar de reguliere sportbeoefening is daar een voorbeeld van.

Geven van voorlichting en verstrekken van informatie over sportmogelijkheden op Ameland.

Het verbreden en verbeteren van het sport- en beweegaanbod alleen is niet voldoende, bewoners en toeristen zal de weg gewezen moeten worden naar het aanbod. Waar kunnen mensen terecht, voor welke doelgroep is het aanbod bedoeld, wat zijn de kosten en wat zijn de mogelijkheden?

Effecten van het nieuwe Sport – en Beweegbeleid

Wat beoogt de gemeente met de hiervoor genoemde doelen en kerntaken? Wat zijn met andere woorden de gewenste effecten van het voorgenomen breedtesportbeleid?

- Uitbreiding van het activiteiten aanbod voor alle doelgroepen, variërend van passieve recreatie tot sportieve recreatie en van recreatiesport tot wedstrijd sport.
- Ook de sporters (groepen en individuen) die buiten verenigingsverband hun sport beoefenen, profiteren.
- De jeugd blijft de weg naar de sportvereniging vinden, vindt het daar aantrekkelijk, leuk en 'jongereigen'.
- Eilander, maatschappelijke en bedrijfsmatige, organisaties werken en overleggen samen.
- Er zijn voldoende Amelanders die zich als vrijwilliger (bestuurlijk en technisch) beschikbaar stellen voor de sport en ook bereid zijn daarin te investeren (cursussen ed.).
- Er is één professioneel aanspreekpunt dat de regiefunctie voor de totale sport op het eiland vervult.
- Het gewenste imago (Gezond, Actief en Gastvrij) wordt de *identiteit* van Ameland.
- De sportaccommodaties brengen door 'vermarkting' meer geld in het laatje en er zullen taakstellende bezuinigingen gesteld moeten worden zonder dat dat afbreuk doet aan de andere gewenste effecten.

Organisatie

Sport –en beweegbeleid heeft momenteel, ondanks enkele impulsen van Wad in Beweging, geen structureel karakter en zal zich in de periode 2012-2015 verder moeten ontwikkelen. Uitbreiding van sport –en beweegbeleid en de uitvoering daarvan ligt in het verlengde van de meervoudige doelstellingen en het integrale karakter van ‘nieuw’ sport –en beweegbeleid. Middels een geleidelijke groei kan bij gebleken succes wellicht ruimte ontstaan voor nieuwe ideeën en investeringen.

Ameland zou gebaat zijn bij de aanstelling van een duale functionaris. Een dergelijke baan maakt het mogelijk zowel voor het onderwijs als de sport te werken. Sport kan op die manier sterker binnen de school verankerd worden en de sportvereniging krijgt de gelegenheid te professionaliseren. Een dergelijke fulltime functie maakt het ook aantrekkelijk voor een enthousiaste en jonge professional domicilie op Ameland te zoeken. Er komen 2.500 ‘combinatiefuncties’. De gemeente Ameland zal de komende periode onderzoek doen naar de (financiële) haalbaarheid van de aanstelling van een dergelijke functionaris.

Zoals al eerder gesteld verplicht de sinds 1 januari 2007 van kracht zijnde Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) gemeenten burgers mogelijkheden te bieden om aan de samenleving deel te nemen. Sport en bewegen kan beschouwd worden als een van die mogelijkheden om te participeren. Sport en bewegen sluit daarom ook prima aan bij de WMO. Sport en beweegaanbieders kunnen hierop inspelen door:

- de maatschappelijke functie van sport en bewegen te versterken (ontmoeting, sociale samenhang, gezonde leefstijl, leefbaarheid);
- het aanbod van sport en bewegen aantrekkelijker en toegankelijker te maken voor groepen die nu drempels ervaren om deel te nemen;
- samenwerking tussen bijvoorbeeld welzijns-, zorg- en dorp/buurtorganisaties is van cruciaal belang voor het welslagen van het WMO-beleid. Binnen de sport zijn er echter ook mogelijkheden voor intersectorale samenwerking in de zogenaamde BOS (Buurt-Onderwijs-Sport)-projecten, specifiek gericht op jeugd. Met een Bos-project kan de gemeente met financiële steun van het Ministerie van VWS interventies gaan inzetten die mede ten goede komen aan de uitwerking van de eerste twee ‘prestatievelden’ van de WMO: ‘bevorderen van de sociale samenhang in en de leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten’ en ‘op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met opgroei problemen en ouders die kampen met opvoedingsproblemen. Het is overigens de vraag of Ameland in dit profiel past.

Om de genoemde algemene doelen en de daarbij aangegeven kerntaken te realiseren kiest de gemeente voor het volgende groei(organisatie)model:

- uitbreiding van de uren sport van een beleidsambtenaar sport met ongeveer 0,05 fte bij de afdeling Welzijn voor de beoogde regiefunctie van de gemeente voor sport (dit wordt geïntegreerd in de bestaande functie algemeen beleidsmedewerker welzijn op de afdeling Welzijn);
- in overleg met het onderwijs en de sportverenigingen de duale aanstelling van een professional (onderwijs/lichamelijke opvoeding en verenigingen/sporttechnische leiding, gefinancierd door onderwijs en verenigingen/organisatoren van sportevenementen);
- werken aan sportbundeling op Ameland;
- in samenwerking met SPORT fryslân in het leven roepen van een ‘Sportservicepunt Ameland’ → aanstelling van een sportmanager (0.4 fte) eventueel gekoppeld aan duale functie onderwijs/sportverenigingen/sportevenementen);

- programma ('s) opstellen voor sport en bewegen in samenwerking met vertegenwoordigers van aanleunende beleidsterreinen;
- uitvoeren, monitoren en evalueren van programma.

Agenda 2012 – 2015

In de vorige hoofdstukken zijn we via landelijke en lokale ontwikkelingen op Ameland terecht gekomen bij een gemeentelijke visie op Sport en Bewegen. Uiteindelijk heeft dat geleid tot de formulering van de rol van de gemeente en de doelen die daarbij passen. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de Gemeente dat beleid concreet wil invullen de komende jaren en kijken we al voorzichtig naar acties die voort zouden dienen te vloeien uit de geformuleerde kerntaken.

Randvoorwaarden

Om aan 'Sport- en Bewegebeleid Ameland Nieuwe Stijl' invulling te geven is het van belang vast te stellen aan welke randvoorwaarden voldaan moet worden:

- constructief overleg tussen gemeente en alle met sport en bewegen gerelateerde organisaties en instellingen op Ameland, leidend tot een meerjarige samenwerkingsregeling en een heldere taakafbakening en verdeling van activiteiten tussen de gemeente Ameland en, een te realiseren, Sportservicepunt Ameland (= formeel overleg en uitvoeringsorgaan);
- een professionele en bedrijfsmatige aanpak;
- een 'kostendekkende' exploitatie;
- voldoende faciliteiten (huisvesting, personeel);

Actieplan in drie fasen

De zes kerntaken kunnen in een, richtinggevend, stappenplan worden opgepakt en uitgevoerd. De activiteiten in deze voorzet voor een stappenplan zijn op basis van relevantie en praktische uitvoerbaarheid onderverdeeld in een drietal fasen. Uiteindelijk zal het de, beoogde, Sportbundeling Ameland samen met de 'sportmanager' van het Sportservicepunt zijn die tot een definitieve invulling van het programma gaan komen. Toetsingskader voor het definitief op te stellen activiteitenprogramma zal zijn de eerder genoemde drie thema's en de zes kerntaken.

Fase 1

- Creëren van gedragenheid voor een breed samenwerkingsverband; 'Gezond, Actief en Gastvrij Ameland' tussen de georganiseerde sport, welzijn, onderwijs, ouderen, gezondheid, ongeorganiseerde sport en bedrijfsleven.
- Opzet werkgroep c.q. stuurgroep "Sportbundeling Ameland" vanuit sportverenigingen, sportevenementorganisaties, onderwijs en sociaal cultureel werk. De samenstelling, het takenpakket, de verantwoordelijkheden, de bevoegdheden en de werkwijze moet nader omschreven en vastgelegd worden. De werkgroep "Sportbundeling Ameland" zal aangestuurd en geleid worden door de professionele medewerker (sportmanager) van, het in het leven te roepen, "Sportservicepunt Ameland".
- Vaststellen en benoemen van de 'regiefunctie' van de gemeente ten aanzien van sport- en beweegbeleid Ameland en het daaraan beschikbaar stellen van ambtelijke werkzaamheden (uren/ fte's).
- Oriëntatie op door de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en aanstellingsregeling combinatiefuncties geboden kansen en mogelijkheden voor sporten en bewegen op Ameland.
- Actief communiceren naar de Amelander bevolking van het voorgenomen "Sport –en Bewegebeleid: Ameland Nieuwe Stijl"

- Vervolg uitvoering programma Motorisch Remedial Teaching in het onderwijs.

Fase 2

- Opstellen en starten van een project; 'sportinitiaties voor Amelandse jeugd' in samenwerking met sportbonden, sport Fryslân en lokale (commerciële) sport- en beweegaanbieders.
- Opstarten en uitvoeren van een project 'vrijwilligers' (breed; niet alleen sport), met daarbij speciale aandacht voor het stimuleren van jongeren die zich in gaan zetten als vrijwilliger. Hierbij is het belangrijk de samenwerking te zoeken met het Vrijwilliger Steunpunt Ameland (VSA).
- Nader onderzoek naar haalbaarheid en ontwikkeling van 'de brede school'.
- Herziening tarieven sportaccommodaties (en subsidies).
- Op aanvraag en naar behoefte aanbieden en (laten) verzorgen van activiteiten verenigingsondersteuning zoals: beleidsplanning, fondswerving/ sponsoring, deskundigheidbevordering en werven en binden van kader en leden.
- Nadere uitwerking gedachten/ideeën ten aanzien van 'eilandmarketing door/met Sport en Gezondheid' (Ameland: 'Papendal van het Noorden').
- Permanent onderhoud van de accommodaties.
- Evalueren en monitoren.

Fase 3

- Opstarten en uitvoeren van een project 'Ouderparticipatie'.
- Voortzetting van de in fase twee succesvol gebleken activiteiten/programma's.
- Uitwerking, uitvoering en vervolg van de in fase twee gestarte programma's, projecten, activiteiten en ideeën.
- Realisatie van nieuwe beweeg- en sportvoorzieningen die Ameland (nog) aantrekkelijker maken voor de op gezondheid, actie en recreatie gerichte bezoeker van het eiland.
- De 'Brede School'.
- Kwaliteitsverbetering bestaande sport- en beweegaccommodaties.
- Evalueren en monitoren.

Formatieplaatsen

Het aantal formatieplaatsen dat gemoeid is bij de uitvoering van 'Sport- en beweegbeleid Ameland nieuwe stijl' is:

- 0,1 fte regiefunctie sport- en beweegbeleid Ameland (integreren in functie algemeen beleidsmedewerker Welzijn).
- 0,1 fte afhandeling subsidieaanvragen, verhuur sporthallen en informatie.
- 0,75 fte onderhoud en beheer velden.
- 1,25 fte sporthallenbeheer en onderhoud.
- 0,4 fte sportmanager Sportservicepunt Ameland. Aanvulling is mogelijk via wellicht een combinatie met een functie op het eiland zelf (bijvoorbeeld sportmanager + zwembad of sportmanager + coördinatie sportevenement of sportmanager + onderwijs of sportmanager + recreatie & toerisme).

In dit model is ruimte voor ± 2,6 fte. Hierbij wordt opgemerkt dat in het kader van een 'kostendekkende' exploitatie, naast andere interventies (hogere en betere verhuur van accommodatie), de tot voor kort relatief forse inzet voor sporthalbeheer en veldenbeheer in het kader van een 'kostendekkende

exploitatie (zie randvoorwaarden) van de sport is verlaagd. Daarnaast blijft uiteraard de inzet van de vrijwilligers bestaan die in dit kader niet is gekwantificeerd.

Met betrekking tot de aansturende, leidinggevende en uitvoerende functie van de sportmanager van het Sportservicepunt Ameland gaat de gemeente uit van de volgende kwalificaties:

- *Programma-uitvoerder*: gericht op het samenstellen, organiseren en aanbieden van lessen, trainingen, cursussen, programma's op het gebied van sport, bewegen en recreatie voor een diversiteit aan doelgroepen.
- *Ondersteuner*; gericht op het versterken van de organisatie, 'bedrijfsvoering' en/of professionalisering van sportverenigingen en andere aan sport en bewegen gerelateerde organisaties en instellingen (vertegenwoordigd in het breed samenwerkingsverband).
- *Organisator*; van samenwerking tussen sport, onderwijs, welzijn, gezondheid, cultuur en bedrijven. Het gaat hier om de rol van 'bruggenbouwer'; een katalysator/ inspirator van samenwerking tussen verenigingen en instellingen van de verschillende sectoren. De combinatie van publieke en private initiatieven is een aspect die hierbij ook aan de orde moet komen.

Hoe de functie er uiteindelijk uit zal gaan zien is nog een vraag. De sportmanager moet een geweldige baan krijgen die leuk, uitdagend, interessant en boeiend is en hem/haar voor meerdere jaren aan Ameland bindt!

Meetbare resultaten

Zonder dat er sprake is van een kwantitatieve evaluatie van de gestelde doelstellingen van Wad in Beweging in de periode 2004-2008, is de indruk dat de aan het begin van het project gestelde doelstellingen onvoldoende zijn behaald. Het lijkt dan ook reëel (voorlopig) die toen gestelde 'targets', (aangepast) aan te houden. Wel is, gezien het integrale karakter van het nieuwe sport- en beweegbeleid, sprake van uitbreiding van doelgroepen.

De destijds gestelde doelen zijn dan ook terug te vinden in onderstaand schema, waarin de doelen, doelgroepen en beoogde resultaten zijn gekoppeld aan de eerder genoemde thema's Accommodaties, Participatie en Ondersteuning met hun beoogde beleidseffecten.

Thema	Beoogde effecten												
Accommodaties	<ul style="list-style-type: none"> • Effectief gebruik van sportaccommodaties <hr/> <table> <tr> <td>Doelstelling</td> <td>Optimaliseren van de bezettingsgraad van en de tevredenheid over de sportaccommodaties</td> </tr> <tr> <td>Doelgroep</td> <td>Gebruikers van de sportaccommodaties</td> </tr> <tr> <td>Resultaten</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - De bezettingsgraad van de accommodaties is gestegen van % naar % - % van de sporters is tevreden over de kwaliteit en de toegankelijkheid van de accommodaties </td> </tr> </table>	Doelstelling	Optimaliseren van de bezettingsgraad van en de tevredenheid over de sportaccommodaties	Doelgroep	Gebruikers van de sportaccommodaties	Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - De bezettingsgraad van de accommodaties is gestegen van % naar % - % van de sporters is tevreden over de kwaliteit en de toegankelijkheid van de accommodaties 						
Doelstelling	Optimaliseren van de bezettingsgraad van en de tevredenheid over de sportaccommodaties												
Doelgroep	Gebruikers van de sportaccommodaties												
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - De bezettingsgraad van de accommodaties is gestegen van % naar % - % van de sporters is tevreden over de kwaliteit en de toegankelijkheid van de accommodaties 												
Participatie	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding van het activiteiten aanbod voor alle doelgroepen, variërend van passieve tot sportieve recreatie en van recreatie- tot wedstrijd sport • De jeugd weet de weg naar de sportvereniging weer te vinden, vindt het daar aantrekkelijk, leuk en 'jongereneigen'. <hr/> <table> <tr> <td>Doelstelling</td> <td>Verhogen van de participatie van jongeren, in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar, bij sport- en beweegactiviteiten. Het gaat hierbij om het betrekken van jeugd bij het versterken en verbeteren van een jeugdeigen en eigentijds sport- en beweegaanbod met aandacht voor algemeen maatschappelijk geldende normen en waarden.</td> </tr> <tr> <td>Doelgroep</td> <td>Jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar</td> </tr> <tr> <td>Resultaten</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - Alle verenigingen/ organisaties die jeugd tot hun doelgroep rekenen hebben jongeren die zowel sporttechnische als bestuurlijke taken verrichten - jongeren wordt de gelegenheid geboden deel te nemen aan op hen afgestemde trainingen/scholingen op zowel sporttechnisch, begeleidend als bestuurlijk gebied. - Er is een duidelijke verhoging waarneembaar van jongeren die zich verantwoordelijk en betrokken voelen bij sport en bewegen op het eiland. </td> </tr> </table> <hr/> <table> <tr> <td>Doelstelling</td> <td>Wegwerken of verminderen van de motorische achterstand bij kinderen zodanig dat doorstroming naar reguliere sportbeoefening mogelijk is.</td> </tr> <tr> <td>Doelgroep</td> <td>Kinderen van 4 tot en met 12 jaar, met een gebleken motorische achterstand.</td> </tr> <tr> <td>Resultaten</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - De vakleerkracht LO en de groepsleerkrachten in het basisonderwijs zijn in staat vroegtijdig een motorische achterstand bij hun leerlingen te onderkennen en daar adequaat naar te handelen. - Ameland heeft een structureel samenwerkingsverband ten aanzien van een extra aanbod van bewegingsactiviteiten voor kinderen met een motorische achterstand, alsmede deskundigheidsbevorderende activitei- </td> </tr> </table>	Doelstelling	Verhogen van de participatie van jongeren, in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar, bij sport- en beweegactiviteiten. Het gaat hierbij om het betrekken van jeugd bij het versterken en verbeteren van een jeugdeigen en eigentijds sport- en beweegaanbod met aandacht voor algemeen maatschappelijk geldende normen en waarden.	Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar	Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Alle verenigingen/ organisaties die jeugd tot hun doelgroep rekenen hebben jongeren die zowel sporttechnische als bestuurlijke taken verrichten - jongeren wordt de gelegenheid geboden deel te nemen aan op hen afgestemde trainingen/scholingen op zowel sporttechnisch, begeleidend als bestuurlijk gebied. - Er is een duidelijke verhoging waarneembaar van jongeren die zich verantwoordelijk en betrokken voelen bij sport en bewegen op het eiland. 	Doelstelling	Wegwerken of verminderen van de motorische achterstand bij kinderen zodanig dat doorstroming naar reguliere sportbeoefening mogelijk is.	Doelgroep	Kinderen van 4 tot en met 12 jaar, met een gebleken motorische achterstand.	Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - De vakleerkracht LO en de groepsleerkrachten in het basisonderwijs zijn in staat vroegtijdig een motorische achterstand bij hun leerlingen te onderkennen en daar adequaat naar te handelen. - Ameland heeft een structureel samenwerkingsverband ten aanzien van een extra aanbod van bewegingsactiviteiten voor kinderen met een motorische achterstand, alsmede deskundigheidsbevorderende activitei-
Doelstelling	Verhogen van de participatie van jongeren, in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar, bij sport- en beweegactiviteiten. Het gaat hierbij om het betrekken van jeugd bij het versterken en verbeteren van een jeugdeigen en eigentijds sport- en beweegaanbod met aandacht voor algemeen maatschappelijk geldende normen en waarden.												
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar												
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Alle verenigingen/ organisaties die jeugd tot hun doelgroep rekenen hebben jongeren die zowel sporttechnische als bestuurlijke taken verrichten - jongeren wordt de gelegenheid geboden deel te nemen aan op hen afgestemde trainingen/scholingen op zowel sporttechnisch, begeleidend als bestuurlijk gebied. - Er is een duidelijke verhoging waarneembaar van jongeren die zich verantwoordelijk en betrokken voelen bij sport en bewegen op het eiland. 												
Doelstelling	Wegwerken of verminderen van de motorische achterstand bij kinderen zodanig dat doorstroming naar reguliere sportbeoefening mogelijk is.												
Doelgroep	Kinderen van 4 tot en met 12 jaar, met een gebleken motorische achterstand.												
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - De vakleerkracht LO en de groepsleerkrachten in het basisonderwijs zijn in staat vroegtijdig een motorische achterstand bij hun leerlingen te onderkennen en daar adequaat naar te handelen. - Ameland heeft een structureel samenwerkingsverband ten aanzien van een extra aanbod van bewegingsactiviteiten voor kinderen met een motorische achterstand, alsmede deskundigheidsbevorderende activitei- 												

ten voor leerkrachten.

Doelstelling	Alle daarvoor in aanmerking komende sport- en beweegaanbieders op Ameland hebben bewegingsactiviteiten voor senioren opgenomen in hun assortiment en zijn in staat daar op een deskundige wijze vorm en inhoud aan te geven.
Doelgroep	Alle bewoners en toeristen van Ameland van 40 jaar en ouder.
Resultaten	<ul style="list-style-type: none">- 50% van alle inwoners van Ameland voldoet aan de Nationale Norm Gezond Bewegen- alle sport- en beweegaanbieders op het eiland hebben een structureel aanbod voor senioren en beschikken over kader dat aan die activiteiten leiding kan geven.- Alle op Ameland aanwezige senioren (inwoners en toeristen) zijn bekend met het voor hen geldende sport- en beweegaanbod.

- Ondersteuning**
- Ook de sporters (groepen en individuen) die buiten verenigingsverband hun sport en/ of sportieve activiteiten beoefenen, profiteren
 - Eilander, maatschappelijke en bedrijfsmatige, organisaties werken en overleggen samen
 - Er zijn voldoende Amelanders die zich als vrijwilliger beschikbaar stellen voor de sport en ook bereid zijn daarin te investeren
 - Er is één professioneel aanspreekpunt dat de regiefunctie voor de sport vervult
-

Doelstelling	Sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders op Ameland bieden voor verschillende doelgroepen een grote diversiteit aan activiteiten
Doelgroep	Jeugd/scholieren, bestaande sporters, (nog) niet-actieven, vrijwilligers, ouderen, mensen met een verstandelijke of fysieke beperking, toeristen
Resultaten	<ul style="list-style-type: none">- 30 tot 40% van de sport- en beweegaanbieders op het eiland biedt een ruime diversiteit aan activiteiten voor verschillende doelgroepen- Op Ameland is een stijging waarneembaar van 15% méér beoefenaren van sport- en beweegactiviteiten- Het aantal niet-actieven is met 20% gedaald

Doelstelling	Alle verenigingen en andere sport- en beweegaanbieders op het eiland beschikken over voldoende kader en zijn in staat dat ook op peil te houden
Doelgroep	Huidig en toekomstig bestuurlijk, sporttechnisch en beweegkader van sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders op Ameland
Resultaten	<ul style="list-style-type: none">- 60 tot 75 % van de sport- en beweegaanbieders beschikt over voldoende geschikt kader voor het uitvoeren van sporttechnische, (bege)leidende en bestuurlijke taken.

- Vrijwilligers bij sport- en beweegaanbieders zijn in de gelegenheid gesteld trainingen en cursussen te volgen ter verkrijging en/of verbetering van sporttechnische, (bege)leidende en bestuurlijke vaardigheden. Cursussen en trainingen vinden plaats in overleg en samenwerking met de drie andere Friese waddeneilanden en/of andere buurgemeenten
 - In de beleidsperiode 2012-2015 heeft 60% van de verenigingen gebruik gemaakt van de aangeboden cursus- en trainingsmogelijkheden.
-

Financiële vertaling

Om de in deze nota voorgenomen plannen de komende jaren te kunne realiseren, is uiteraard geld nodig. Een nieuwe professionele medewerker (sportmanager) en specifieke beweegprogramma's zullen de komende jaren de meeste investeringen vergen. Het financieel kader is in eerste instantie het reguliere budget dat de afgelopen jaren ook voor de sportsector beschikbaar was. Binnen dit budget kan een gedeelte van de doelstellingen worden gerealiseerd. De integrale aanpak maakt het mogelijk Sport en Bewegen ook vanuit de andere beleidsterreinen te financieren.

Investeringen

De investeringen die de gemeente Ameland zal moeten doen, hebben vooral betrekking op:

- Uitbreiding van aanstelling en tewerkstelling van professionele medewerkers € 20.000 p/j
- opstarten en uitvoeren van sport- en beweegprogramma's en projecten € 3.000 p/j
- inhuren externen voor deskundigheidsbevordering en incidentele activiteiten € 5.000 p/j
- bouw en inrichting van nieuwe sport- en beweegvoorzieningen pm
- beheer en onderhoud van bestaande sport- en beweegvoorzieningen pm.

Mogelijke financieringsbronnen

Mogelijke financieringsbronnen die we als gemeente kunnen aanboren zijn;

- Gemeente: sport, welzijn, onderwijs, WMO, toerisme, ouderenzorg (re-allocatie van gelden);
- Bedrijfsleven;
- Regeling combinatiefuncties;
- 'vermarkten' van sportaccommodaties.

Conclusies

Sport en Bewegen neemt in de gemeente Ameland een belangrijke plaats in. De drie gemeentelijke beleidspijlers: een actief -, gezond - en gastvrij Ameland waarborgen de aandacht die er voor Sport en Bewegen op het eiland is. Er is al een behoorlijke basis aanwezig;

- er bestaat een ruim aanbod van sport –en beweegmogelijkheden, zowel voor de Amelander bevolking als voor bezoekers
- de gemeentelijke omgeving biedt veel gelegenheid voor sportieve recreatie
- de gemeente zit goed in de accommodaties
- een goed niveau van gemeentelijke zorg, aandacht en hulp.

Deze notitie vormt een leidraad voor sport –en beweegbeleid in de toekomst, waarbij het breedtesportproject 'Wad in Beweging' de basis is.

De notitie geeft ambities en toekomstig handelen weer. Het gaat in deze nota om een visie op hoofdlijnen en niet om een uitgewerkt actieplan. De nota vormt wel een basis voor de uitwerking van het beleid. Concrete acties moeten immers worden opgezet en uitgevoerd in samenwerking met betrokken organisaties en personen. De gemeente vindt sport primair zelforganiserend maar ziet voor zichzelf een andere rol weggelegd dan de laatste jaren gebruikelijk is geweest. Niet alleen meer als voorwaardenscheppend en ondersteunend, maar ook optredend als regisseur, stimulator en vernieuwer. Want Sport en Bewegen vervult een belangrijke functie in de Amelander samenleving en speelt zeker ook een rol in de 'eilandmarketing'. Een zekere vorm van professionaliseren lijkt daarbij echter noodzakelijk, evenals een uitbreiding van de huidige inzet aan ambtelijke, ondersteunende en sporttechnische menskracht.

Als gemeente onderkennen we volop de maatschappelijke en intrinsieke waarde van sport en bewegen. De ontwikkeling van sport en bewegen staat met deze notitie op organisatorisch en bestuurlijk vlak op de 'agenda' en duidelijk is dat samenwerking en binding essentiële hulpmiddelen worden. Ook duidelijk is dat de grootste uitdagingen liggen in het meer 'marktgericht' denken en doen, het werken aan kennis en capaciteiten en het voorkomen van vrijblijvendheid.

Uiteindelijk streven we er, in principe, naar; dat meer Amelanders een/ hun leven lang te laten sporten en bewegen!

Dat gaan we doen door:

- haalbare en realistische doelen te stellen in het besef dat Ameland geen onbeperkte mogelijkheden heeft (ligging, financiën, menskracht, huisvesting, enz.);
- te kiezen voor een structurele, planmatige en professionele aanpak;
- te beseffen dat vrijwilligers en kader zeer belangrijk zijn en blijven en ook zij '...niets voor niets doen..!';
- te zoeken naar en te vragen om hulp, ondersteuning en samenwerking, ook van buiten het eiland
- draagvlak bij de Amelander bevolking te bewerkstelligen;
- te zorgen voor competitie en mogelijkheden om zich te 'meten' met anderen.